

Kladno, 7. 4. 2019

čtení: J 18, 28 - 40;

zamyšlení: J 19, 1 – 5

Zamyšlení

Sestry a bratři, každým dnem se blíží Velikonoce. Od začátku postní doby jim jdeme vstříc, jako kdybychom byli s Ježíšem na cestě do Jeruzaléma. Připravujeme se na přijetí dobré zprávy o naší spáse. To je nadějně očekávání, ale dnešní text je spíš smutný, je typický pro postní dobu. Smutný, ale také hluboký. Klade nám otázky a vyvolává emoce. Vede nás k tomu, abychom si uvědomili, jak velká je Ježíšova láska k nám lidem. Velká láska, která vede nevinného k smrti na kříž. Celý oddíl z Janova evangelia nám odkrývá zvláštní chování člověka, jak dokáže měnit svoje postoje podle okolností a prchavého vlivu okamžiku. Proto Ježíš v předchozích kapitolách nabádal své učedníky, aby byli ve víře vytrvalí, a aby doufali v Něho (v Ježíše).

Připomeňme si několik paradoxů z lidského chování. Začněme Petrem. Ten byl rozhodnut bojovat a hájit svého mistra za všech okolností, během Ježíšova zatýkání Petr ut'al jednomu veleknězovu sluhovi ucho. O několik veršů dál čteme, že tentýž Petr zapřel třikrát svého mistra.

Následně Židé přivedli Ježíše do paláce místodržitele, ale sami do něho nevešli, aby se náhodou neposkrvnili před hodem s velikonočním beránkem. Důvod? Pohané často pohřbívali nedonošené děti (po potratu) na svých zahradách kolem domů, tím činili své domy nečisté. Takže jsou připraveni odsoudit Ježíše k trestu smrti, ale dbají, aby neporušili velikonoční rituál čistoty. Navíc jim chybí odvaha. Nezavítají se Ježíše sami, ale předají ho pohanskému Pilátovi.

A do třetice, další paradox se týká Piláta. Jako místodržitel pochybuje o Ježíšově politické moci. Nenalézá na něm žádnou vinu, přesto podlehne tlaku davu a vydá Ježíše k ukřižování. Mohl ho vysvobodit, nebyl jeho nepřitelem ani politickým konkurentem. Ježíš byl nepohodlný víc pro velekněze, než pro představitele římské moci.

Všimněme si také, že nikdo nechce nést zodpovědnost za Ježíšovu smrt. Jidáš ho předává velekněžím, ti ho předávají Pilátovi s odůvodněním, že oni nemají právo někoho popravit, Pilát nechává osud Ježíše na davu. Tak lacině se rozhoduje o osudu člověka.

Ježíš vadí všem, zamotá hlavu všem kategoriím lidského rodu, blízkým, duchovním, politikům, a nakonec i prostému lidu. Ovšem nikdo z nich nenalézá pádné důvody k jeho odsouzení. Když se Pilát zeptal Židů, jakou obžalobu vznášejí proti Ježíšovi, odpověděli mu, nekonkrétně, že kdyby Ježíš nebyl zločincem, nevydali by mu ho. A na prosbu, aby si ho soudili sami dle svého práva, odpoví tak, že vysloví i rozsudek: „Nám není dovoleno nikoho popravit.“

Takže takhle? Vy chcete, abych vám ho popravil. Konkrétní žalobu nevznášíte, je to prostě zločinec a šup s ním na kříž. To je jediný důvod, proč předávají Ježíše Pilátovi.

Sestry a bratři, absurdní, že? Ale nechováme se někdy podobně jako Jidáš, Židé, Pilát a celý ten velký dav? Někdy snadno odsuzujeme druhé, děláme rychlé a povrchní závěry, aniž bychom si dali práci prozkoumat detaily a vědět přesně, co se stalo a nestalo. A hlavně nenést zodpovědnost.

Dá se to trochu pochopit, neboť nás okolnosti (nebo okolí?) nutí. Ostatně kdo z nás ještě neměl potřebu vybuchnout, když ho tíha zodpovědnosti a závazků přemáhají? Mnozí klesají pod úroveň, když jsou v bídném stavu, nebo se cítí být ohrožení, když radost ze života a štěstí přechází. Na druhé straně lidé těžko přiznávají svoji slabost a hranice. Čekají uznání a docenění své práce. Máme tendenci hájit své zájmy a třeba i dobrou pověst, chceme se chránit. To často podmiňuje naše jednání.

Ježíš, kdyby chtěl, mohl utéct přede vším. Ale rozhodl se dotáhnout svůj boj do konce, a to z lásky k člověku. Z lásky k tobě a ke mně. Plní svoje poslání a svá slova. Normálního člověka by taková křivda vytočila. Nikdo neakceptuje takové ponížení a pranýřování. Ale Ježíš nás učí, abychom byli pokorní a mírumilovní. A abychom nebyli povrchní.

My místo toho volíme povrchní, jednoduchá a krátkozraká řešení. Jako tenkrát dav, na něhož se alibisticky obrátil Pilát. Radši si zvolil Barabáše než Ježíše. Zajímavé je, že jméno Barabáš může znamenat syn otce, jako Ježíš, Syn svého nebeského Otce. Dav si zvolil syna lidského otce, někoho, kdo je mu charakterně blíže než nějaký Ježíš, který pro mnohé zůstal a zůstává nepochopený. Přitom tento Ježíš nám dává milost, vede nás k pravé víře, k víře, která přijímá zodpovědnost a čerpá z Boha Otce.

Náš text z 19. kapitoly končí slovy: *"Hle, člověk."* To pronesl Pilát, když nasadil Ježíšovi trnovou korunu a vyvedl ho ven. Hle, člověk. Ten pravý, který si zachoval tvář, nepodleh tlaku ani slávě. Zůstal svůj, takový, jaký na svět přišel. Pravý zástupce svého nebeského Otce, pravý zachránce skleslého lidstva. Přichází k nevděčnému davu s trnovou korunou, ale s vztyčenou hlavou. Ježíš znamená naději pro všechny, kteří nevědí, co činí.

Lidé chtěli mít z Ježíše osvoboditele, mocného krále, který je dostane z nadvlády Říma. Teď stojí před nimi ponížený, v purpurovém plášti a s trnovou korunou. To není zrovna postavení vytouženého mocného krále. On se stává jedním z nás, bídný a pokořený. Při tom právě on přináší naději. Ta spočívá v boji proti zlu. Navenek vypadá slabý, ale uvnitř je silný a neporazitelný. Navenek vypadá zlomený, ale uvnitř je neprolomený a nezničitelný. Přijímá potupu, aby byl potom vyvýšen. A díky němu se staneme milovanými Božími dětmi. Amen